

ולא יצטקנו לצולאס!

ה' שם ע'לינו עין (טובה)
מאז נהיינו לצמ

עין טובה וניהול קונפליקטים

בס"ד

מפתוז הלכ מתוך אמונה לפרשת "וארא"

עין טובה - על עם ישראל / מירב מגני

1. בפרשתנו מספרת התורה על 7 מתוך 10 המכות שהביא הקב"ה על המצרים. אנו יודעים שמכות מצרים פגעו אך ורק במצרים ואילו עם ישראל ניצל מהן, אולם ישנה מכה שהצלת עם ישראל כתובה בפירוש. עינו בפרק ח' פסוקים ט"ז-י"ט וכתבו על איזו מכה מדובר _____
2. ה' שם עין טובה על עמו:

פירוש המילים:
 והפלתי: והבדלתי
 ושמתי פדות: הצלה

"והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עמד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ" (ח', י"ח)
 "ושמתי פדת בין עמי ובין עמך למחר יהיה האת הזה" (ח' י"ט)

- איך מכונה עם ישראל בפסוקים? _____
- למי הכוונה "עמך" בפסוק ט'? _____
- כיצד שומר ה' על עם ישראל? _____

שימו לב!

התורה מדגישה את ההבדל בין הקב"ה ששומר ומציל את עמו, בניגוד לפרעה שלא חס על עמו וגורם להם במעשיו מכות קשות.

2. מה מיוחד במכת ערוב שדווקא בה מספרת התורה על השמירה המיוחדת של עם ישראל? הרי גם במכות דם, צפרדע וכינים עם ישראל ניצלו!

תשובה לכך תמצאו בפירוש המלבים שלפניכם:

"מכת דם וצפרדע נמצא גם בארץ גושן והזיק למצרים, רק שישראל ניצלו. אבל מכת ערוב לא נמצא שם כלל אף בבתי מצרים. ובזה יתברר לך "כי אני ה' בקרב הארץ" ומשגיח בהשגחה מיוחדת על עמי וצאן מרעיתי"

השלימו:

במכת _____ רואים בצורה ברורה את השגחת ה' על עם ישראל. כי שלושת המכות הראשונות חדרו לארץ _____ אלא שעם ישראל ניצלו. ואילו החיות ה_____ שבמכת ערוב לא _____ כלל לארץ גושן. ממכה זו רואים גם את _____ של הקב"ה ש _____ על הארצות ובחר לשים _____ על עמו שבארץ גושן.

ולא יצטננו לצולאס!

ה' שם עלינו אין (טובה)
מאז נהיינו לצם

עין טובה וניהול קונפליקטים
תרמילון: גושן / גבורתו / נכנסו / ערוב / שולט / טורפות / עין טובה

תשובה

תחשבו על זה!

איזה פלא לראות חיות טורפות ומפחידות שלפתע נעצרות בכניסה אל ארץ גושן ולא מעיזות לחדור לשם. אחרי מראה כזה מבינים את כוחו של ה' והשגחתו המיוחדת על עם ישראל.

שאלה

3. השגחת ה' לא עוזבת את עם ישראל גם אחרי שיוצאים ממצרים ומגיעים אל ארץ ישראל.

- קראו את הפסוקים שבספר דברים:

"ארץ אשר ה' אלוקיך דרש אתה, תמיד עיני ה' אלוקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה". (דברים י"א פסוק י"ב)

- סמנו בצבע את המילים שמלמדות על העין הטובה של הקב"ה עלינו.
- מה הכוונה שתמיד עיני ה' עלינו?

4. גם כשעם ישראל בגלות ה' משגיח על עמו.

- קראו את הפסוק מספר ירמיה:

"ושמתי עיני עליהם לטובה, והשיבותים על הארץ הזאת" (ירמיה כ"ד, ו')

- סמנו את המילים שמלמדות על העין הטובה של ה' עלינו.
- מה המשמעות של העין הטובה בפסוק? האם התקיימה ההבטחה?

השלימו:

מאז נהיינו ל_____ בארץ מצרים ועד _____ הזה ולעולם, עם ישראל _____ וקיים. משום שעל העם שלנו יש _____ מיוחדת הקב"ה שם עלינו _____ (טובה) הוא שומר עלינו כ_____ ששומר על בניו.

תשובה

האם הרגשתם פעם את עין ה' הטובה? ספרו על כך.

שאלה

עם ישראל הוא עם ה_____ כי אנחנו עמו של הקב"ה שהוא הנצח. תרמילון: עין / נצח / השגחה / עם / היום / חי / אב

- כתבו כמה שיותר דברים שקורים מאז קום המדינה המלמדים על כך שהקב"ה שם עלינו עין טובה.

דבר תורה לשבת פרשת "וּאֵרָא":

בפרשתנו מספרת התורה על השגחת ה' על עמו במכות מצרים. לפני מכת ערוב מספרת התורה: "וְהִפְלִיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עָמְדָה עָלֶיךָ לְבִלְתִּי הֵיטֵב שָׁם עֶרֶב, לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי ה' בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ" (שמות ח' פסוק י"ח). "וְשִׁמְתִי פֶדֶת בֵּין עַמִּי וּבֵין עַמָּךְ לְמַחֵר! הֲיֵהָ הָאֵת הַזֶּה" (ח' י"ט).

ולא יצטננו לצולאם!

ה' שם צלינו אין (טובה)
מאז נהיינו לצמ

עין טובה וניהול קונפליקטים

המלכיים מפרש שגם מכות דם, צפרדע וכינים לא פגעו בעם ישראל אבל נכחו בארץ גושן. ייחודה של מכת ערוב היא שהחיות הרעות לא חדרו כלל אל ארץ גושן אלא נעצרו בכניסה לעיר, דבר שמבליט במיוחד כיצד ה' 'שם עין' (טובה) על עם ישראל. הקב"ה שם עין (טובה) על עמו מאז נהינו לעם בארץ מצרים, ועין זו ממשיכה גם בהיותנו בארץ ישראל, כפי שכתוב בספר דברים: "ארץ אשר ה' אלוךך דרש אותה, תמיד עיני ה' אלוךך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה" (י"א, י"ב). גם בזמן הגלות השגחת ה' מלווה אותנו כפי שכתוב בירמיה: "ושמתי עיני עליהם לטובה, והשיבותים על הארץ הזאת" (כ"ד, ו'). השגחת ה' מלווה אותנו לנצח משום שאנו עמו של ה' שהוא הנצח.

חידות וחידודים / הרב הראל זילברנגל, רב בית הספר "מורשת מנחם" גבעת שמואל

מצווה בפרשה - 4 כוסות בליל הסדר

חז"ל תקנו לקיים מצוות רבות שהן זכר ליציאת מצרים. אחת המצוות היותר מוחשיות ומזכירות את האירועים במצרים היא מצוות שתיית ארבע כוסות בליל הסדר. אחד מטעמי מצווה זו הוא שארבע כוסות הן כנגד ארבע לשונות של גאולה. כמו ארבע אותיות שם ה-ו-י-ה כך ארבע לשונות של גאולה. חז"ל תקנו לשתות את ארבע הכוסות תוך כדי שירה והודיה כי ענין המצווה הוא להודות לה' על הגאולה.

מידה בפרשה - לעשות רצון ה'

במכת הצפרדע נאמר: "ושרץ היאור צפרדעים ועלו ובאו בביתך ובתנורך ובמשארותיך". חז"ל למדו מפסוק זה שהצפרדעים נכנסו אפילו לתנורים הבורעים. כאשר יצא צו מאת ה' יתברך להעניש את המצרים במכת הצפרדע, הרגישו בזאת הצפרדעים ושרצו ועשו הכול כרצון ה'. וכיון שהציבו לעצמם מטרה להרבות בקידוש ה' (כי הם עושים באימה רצון קונם) לא נרתעו מלהיכנס לתנורים הבורעים.

מה חסר? השלימו לפי הפסוקים.

- א. " _____ אל אברהם, אל יצחק ואל יעקב" (ו', ג')
- ב. "ויהפכו כל המים אשר ביאור _____" (ז', כ').
- ג. "ושרץ היאור _____, ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך" (ח', כ"ח).
- ד. "והך את עפר הארץ, והיה _____ בכל ארץ מצרים" (ח', י"ב).
- ה. "ויבוא _____ כבד ביתה פרעה ובית עבדיו" (ח', כ').
- ו. "הנה יד ה' הויה במקנך אשר בשדה _____" (ט', ג')

בלשון הפרשה

כתבו את המשפטים הבאים בלשון הפרשה

א. אני ה'! אשחרר את בני ישראל מעבדות לחירות (ו', ו')

מה הקשר?

מתחו קו בין שתי מילים הקשורות האחת לשנייה.

ב. פרעה לא ישמע לי כי איני יכול לדבר דברים רבויים (ו', י"ב)

ולא יצלחנו לצולאט!

ה' שם צלנו אין (טובה)
מאל נהינו לצט

עין טובה וניהול קונפליקטים

שאלות אתגר:

1. אלו שני מינים משבעת המינים מוזכרים בפרשה?
2. מילה בפרשה בת 5 אותיות. ניתן לקרוא אותה מימין לשמאל ולהיפך!

מה נכון? כתבו נכון / לא נכון לגבי המשפטים הבאים:

- א. שם הפרשה מופיעה בפסוק השני – נכון / לא נכון
- ב. בסדר לשונות הגאולה: והצלתי-והוצאתי - נכון / לא נכון
- ג. משה מסרב לשליחות כי היה ערל שפתים - נכון / לא נכון
- ד. לקהת היו ארבעה בנים - נכון / לא נכון
- ה. למררי היו שני בנים - נכון / לא נכון
- ו. משה היה בן 60 ואהרון אחיו בן 63 בעומדם לפני פרעה - נכון / לא נכון
- ז. חרטומי מצרים ניסו להפוך את המים לדם והצליחו - נכון / לא נכון